

VYER OCH INTRYCK FRÅN PROMOTIONEN

Åbo Akademis huvudbyggnad.

»Templet lyser på bergets krön som
en maning i marmor,
såsom ett löfte, en tro, mejslad i
skimrande sten.»

Så har då Åbo Akademi upplevat sin första promotion, etthundra år och några och sjuttio dagar efter gamla Åbo Akademis sista, denna för alla tider minnesvärda promotion, då Johan Ludvig Runeberg och J. J. Nervander lagerkröntes, drottning Christinas och Per Brahes stolta skapelses sista glansfulla högtidlighet — blott sju veckor före den Finlands gamla huvudstad ödeläggande vådelden med den därefter följande flyttningen av akademien till Helsingfors och dess omdop till Kejsarliga Alexanders Universitetet.

Då tåget, medförande talrika inbjudna från huvudstaden till promotions-staden, fredag kväll närmade sig sitt mål regnade det obarmhärtigt, under natten lät* Jupiter Pluvius sina skurar flöda över hus och gator och skvärer, ännu i den tidiga morgongryningen smattrade regndropparna mot fönsterblecket, men då Åbo begynte vakna till liv, spårvagnarna klämtade i gathörnen och tidningspojknarnas rop ekade mot Kulturvaggans trä- eller stenväggar, då klarnade det upp, molntäcket brast i sina regntyngda fogar och solen göt mellan förbidrivande mörka och ljusa massor av moln sina kaskader och strålknippen av ljus över den äldriga Aurastaden och över Finlands svenska högskolas första solenna promotion.

Det var fest i sinnet, och staden flaggade — ej blott de svenska institutionerna, utan dagens högtid hyllande medborgare och företag i gemen. Högt på Turun Suomalainen Yliopistos flaggstång smattrade den blåvita duken, likasom på finska banker, bolagshus och andra byggnader.

Det vilade — från början till slut — en

harmonier över denna stolta kulturfest, som ej kunde underlåta att fångsla och gripa.

Att ens söka ge en ingående skildring av promotionshögtidligheterna, av den högstämda akten i solennitetssalen, av den ej minst tack vare flere vackra och märkliga tal minnesvärda festmiddagen samt av den stilfulla promotionsbalen i Stadshusets festsal, det kan — efter tidningspressens utförliga och detaljrika referat ej här ifrågakomma. Men vid några upplevelser och punkter dröjer tanken kanske helst, de, där stämningen nådde högst, där uttalanden fingo en särprägel av märkligare art.

Av storvulen gestaltning var framför allt promotors promotionstal. Med vidsynt blick och med stark känsla för de djupa sammanhangen i historia och mänsklig utveckling hade rector magnificus byggt upp och danat sitt promotionstal, och med den av pondus och solennitet präglade vältalighet, som hör en oration av denna höga typ till, framförde han sitt tal. En eloquens med kärna och även med syftning, såsom det höves en fest-oration av denna art om det skall bli anda och liv i en av traditionen till våra dagar förd gammal och stolt ceremoni.

Mäktig i tanke och mästerlig i utformning var dr Emil Zilliacus promotions-kantat, en läs-kantat emellertid i långt högre grad än en i toner framträdande. Vad den vackra och av stämning mättade musikaliska dräkt angår, i vilken komponisten Bengt Carlson klätt kantatens strofer, så var det nog beklagligt att de musikaliska förhållandena i Åbo — med dess traditioner av bl. a. Musikaliska Sällskapet av 1790! — ej hade möjliggjort en

Foto: Welin.

Promotor
Rector Magnificus Prof.
Severin Johansson.